

37. Mengteelt van gerst/erwten

De mengteelt gerst/erwten blijft de interesse houden van veehouders vanwege de eiwitvoorziening. Twee jaar ervaring van het Overleg Platform 'De Duinboeren' met de teelt van Zomergerst en Voedererwten resulteerde in een mengsel met 75 kg Zomergerst + 120 kg Voedererwten per ha, die op hetzelfde tijdstip gezaaid worden, echter in aparte werkgangen (zaaidiepte voor erwten 6-7 cm). De ds-opbrengst van het mengsel was iets lager (4,8 t ds/ha, 24% erwten) in vergelijking met de monoteeelt Zomergerst (5,4 t ds/ha). De voederwaarde van de mengteelt was hoger (VC = 68% tegen 64%, Zetmeel = 236 g tegen 266 g, RE = 155 g tegen 126 g).

In 1998 is Ceres Nederland BV begonnen met de mengteelt wintergranen/Wintererwten. Om de afrijping te beoordelen zijn in het najaar 1999 een aantal demovelden ingezaaid met Wintergerst/Wintererwten. De zaaizaadhoeveelheid per ha was 100 kg Wintererwten plus 100 kg Wintergerst (Vught, Maarsbergen), en 75 kg Wintererwten plus 75 kg Wintergerst (Markelo). In tabel 1 is te zien dat het aandeel erwten niet boven de 15% komt. Dit komt enerzijds door de zaaizaadhoeveelheid en anderzijds door het verlies aan erwtenplanten.

Tabel 1: GPS-opbrengsten (t ds/ha), droge stofpercentage (%) en aandeel wintererwten

Demoveld:	Bemesting		Carola + Cheyenne		Carola + Spirit	
	RDM	N uit KAS	t ds/ha (ds%)	Aandeel Erwt	t ds/ha (ds%)	Aandeel Erwt
Vught	30 m ³	30 kg	8,1 (33%)	8%	7,2 (35%)	15%
	30 m ³	30+60 kg	8,9 (35%)	10%	-	-
Markelo	25 m ³	81 kg	5,7(40%)	6%	-	-
Maarsbergen	30 m ³	50 kg	-	-	8,2 (38%)	< 1%

De paters van Zundert hebben afgelopen jaar per ha 100 kg Haver (Gigant) gemengd gezaaid met 140 kg Capucijners (Solido). De opbrengst was 7,4 t ds/ha (41% Kapucijners). Ondanks het hoge aandeel Capucijners was de voederwaarde te laag (VC = 64%, Zetmeel = 166 g zetmeel, RE = 97 g).

Van de Hurk (melkveehouder in Helvoirt) heeft Voedererwten na 2 weken doorgezaaid in een gewas Zomergerst. De opbrengst van dit gewas was 6,1 t ds/ha (25% erwten) tegen 6,3 t ds/ha van de monoteeelt Zomergerst. De voederwaarde van de mengteelt was hoger met name de verteringscoëfficiënt organische stof (VC = 73% tegen 64%, Zetmeel = 121 g tegen 100 g en RE = 163 g tegen 156 g).

Conclusie

Op een biologisch melkveebedrijf moet de eiwitproductie vooral van de gras/klaver komen. Over het algemeen vallen de verschillende ervaringen met mengteelten van erwten en graan steeds tegen. Van de verschillende mengteelten lijkt Zomergerst met Voedererwten, qua voederwaarde het meeste potentieel te hebben. Voor een mengteelt moet je niet uit gaan van een teelt Zomergerst/Voedererwten, maar Voedererwten/Zomergerst. De aanbevolen zaaizaadhoeveelheid per ha in Denemarken is 50 kg Zomergerst met 160-170 kg Voedererwten (90% van de normale zaaizaadhoeveelheid bij monoteeelt).

Nick van Eekeren en Marco van Liere
n.van.eekeren@louisbolk.nl